

OFFICIEEL PERSBERICHT

Antwerpen, 18 april 2023

Stadsfestival *Barokke Influencers* bouwt een brug tussen de 17de eeuw en vandaag met een veelzijdig cultureel programma

Op zaterdag 22 april opent de expo *Barokke Influencers. Jezuïeten, Rubens en de kunst van het overtuigen* op drie centrale locaties in de Antwerpse binnenstad: Museum Snijders&Rockoxhuis, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience en Sint-Carolus Borromeuskerk. De expo vormt meteen de officiële aftrap van het gelijknamige stadsfestival dat tot en met november op verschillende locaties in Antwerpen plaatsvindt. Initiatiefnemers zijn UCSIA vzw en Universiteit Antwerpen. Verschillende partners zetten mee hun schouders onder dit ambitieuze project.

Verschillende tentoonstellingen, barokke muziekconcerten in samenwerking met AMUZ, het Bachfestival, een lezingenreeks met sprekers uit binnen- en buitenland en een markant belevingsparcours voor jong en oud: dat is *Barokke Influencers*. Op verzoek van initiatiefnemers UCSIA en Universiteit Antwerpen heeft intendant Harold Polis ruim vijftien cultuurhuizen en organisaties samengebracht, waaronder het KMSKA, het Museum Snijders&Rockoxhuis, Tutti Fratelli en Port of Antwerp-Bruges. Tot en met november 2023 kan je op verschillende locaties in de Antwerpse binnenstad deelnemen aan het festival. De centrale vraag luidt: waarom zijn we vandaag nog steeds kinderen van de barok?

"Barokke Influencers is een relanceproject over Vlaamse Meesters van Toerisme Vlaanderen. Het biedt een combinatie van toegankelijke beleving van en verdiepende reflectie op kunst, samenleving en religie in de 17de eeuw. De expo's tonen ons rijke verleden, maar bieden tegelijk ook inspiratie voor de toekomst. Bovendien bewijst Barokke Influencers dat onze inzet voor Vlaamse Meesters veel verder reikt dan de zeventiende eeuw en ook moderne kunst omvat. Barokke Influencers is gericht op een breed publiek uit binnen- en buitenland. Ik wens het stadsfestival alle succes toe!" - Vlaams minister van Toerisme Zuhal Demir

*"Ik ben er zeker van dat elke Antwerpenaar en elke bezoeker met een frisse blik naar het rijke verleden van onze stad zal kijken door *Barokke Influencers*. Bovendien zal het goedgevulde programma van het stadsfestival ook prikkelen om na te denken over vandaag en de toekomst." - Bart De Wever, burgemeester stad Antwerpen*

*"Met het *Barokke Influencers* willen we op zoek gaan naar een waardevol kompas en naar verfrissende antwoorden op de grote vragen van deze tijd." - Bea Cantillon, voorzitter UCSIA, initiatiefnemer*

Rubens en de jezuiten

Met een prestigieuze tentoonstelling op drie historische locaties krijgt de bezoeker de kans om de barok op een verrassende manier te ervaren. In de gaanderijen van de Sint-Carolus Borromeuskerk ontdek je het Antwerpen van de 17de, een kosmopolitisch handelscentrum waar de jezuiten een hoofdrol spelen. Aan de hand van unieke documenten, prenten en kunstobjecten tonen we hoe de jezuiten van toen hun tijdgenoten trachtten te overtuigen.

In het Museum Snijders&Rockoxhuis staat de bekendste Antwerpse barokschilder centraal: Peter Paul Rubens. De jezuïeten waren een belangrijke opdrachtgever van Rubens. Op hun vraag realiseerde hij 39 plafondschilderingen in de Sint-Carolus Borromeuskerk, die bij de brand van 1718 verloren gingen. Tijdens *Barokke Influencers* proberen we die verloren gegane kunstschat weer tot leven te wekken, aan de hand van ruim veertig binnen- en buitenlandse topstukken van Peter Paul Rubens, Antoon van Dyck en Daniël Seghers.

[>> Naar het uitgebreide persbericht van Museum Snijders&Rockoxhuis](#)

Tegelijkertijd kan men in de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience het ware verhaal van de Nottebohmzaal ontdekken. Het was de plek waar zich tijdens de 17e het gebouw van de Sodaliteit bevond, het genootschap waar Peter Paul Rubens, Antoon van Dyck en zoveel andere Antwerpse barokkunstenaars deel van uitmaakten.

[>> Naar het uitgebreide persbericht van Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience](#)

Bij de tentoonstelling hoort ook een boek, uitgeven in het Nederlands en het Engels bij Hannibal Books, met tekstbijdragen van onderzoekers verbonden aan de universiteiten van Antwerpen, Leuven en Stuttgart en aan diverse erfgoedinstellingen.

[>> Meer achtergrondinformatie bij het boek *Barokke Influencers. Jezuïeten, Rubens en de kunst van het overtuigen*](#)

De avant-garde in Antwerpen

De avant-garde is – na de barok – de boeiendste artistieke periode die we in onze contreien hebben gekend. Het Prentenkabinet van het KMSKA herontdekt tijdens het stadsfestival het kunstgenootschap De Pelgrim (1924-1930). De expo focust op een onderbelicht kenmerk van de historische avant-garde: haar gelovige dimensie.

Je herontdekt hier het (internationale) netwerk van De Pelgrim en de religieuze gemeenschapskunst van het interbellum. Zoals vele andere cultuurkritische stemmen maakten de bezielers van De Pelgrim zich zorgen over waartoe de doorgedreven modernisering zou leiden. Om de kerkelijke kunst te moderniseren én om een dam op te werpen tegen de moderne massacultuur stichtten Felix Timmermans, Ernest Van der Hallen en Flor Van Reeth in 1924 – in het Lierse begijnhof – De Pelgrim.

Bij de twaalf kernleden – de apostelen – zaten schilders, architecten, dichters, schrijvers, muzikanten, ontwerpers en theatermakers. De Pelgrim streefde naar gemeenschapskunst en trachtte moderniteit en geloof te verenigen. Die zoektocht kreeg concreet vorm in een gelijknamig tijdschrift en in twee succesvolle tentoonstellingen, in 1927 en 1930 in Antwerpen. De Antwerpse jezuïet Leonce Reypens was de ‘geestelijke leidsman’ van het genootschap en medestichter van het Antwerpse Ruusbroecgenootschap. Gekende leden waren Albert Servaes, Huib Hoste, Renaat Veremans, Gerard Walschap, René Demedts en Marnix Gijsen.

Barokke Influencers vandaag

Het Antwerpse Havenhuis met het architecturaal verbluffende ontwerp van Zaha Hadid maakt deel uit van het stadsparcours van *Barokke Influencers*. Dit iconische landmark staat symbool voor vernieuwing. Het is de ideale locatie voor een project waarin Antwerpse hedendaagse kunst centraal

staat. Het artistieke project in het Havenhuis wordt gecureerd door Sergio Servellón. De tentoonstelling is een aanvulling op de uitgangspunten van het festival, en trekt de dialoog van traditie en vernieuwing door naar vandaag.

Het Havenhuis zal zelf ook een plek innemen in de programmatie waarbij wordt gefocust op thema's als duurzaamheid, de energie-omslag en innovatie. In het Havenhuis krijgt het werk van Nadia Naveau een centrale plaats. Haar werk staat symbool voor de verstrengeling van traditie en vernieuwing. In hun weelderigheid en luxe sluiten Naveaus sculpturen vormelijk nauw aan bij de barok.

[>> Naar de beeldbank van het festival](#)

Lezingenreeks 'Grote Vragen'

De 17e eeuw was een woelige periode. Godsdienstoorlogen, handel en de exploratie van de pas ontdekte Nieuwe Wereld deden het heersende wereldbeeld wankelen. Net als vandaag werden de burgers geconfronteerd met veel onzekerheden. Toch keken de jezuïeten vol hoop en vertrouwen naar de toekomst. Wat opvalt, is dat we ons vandaag eigenlijk nog over een groot aantal gelijkaardige vraagstukken het hoofd breken. Kunnen we vandaag inspiratie vinden in de barokke wijsheden en oplossingen van toen? Kan hun levenshouding houvast bieden in deze snel veranderende wereld? *Barokke Influencers* zoekt het antwoord in de lezingenreeks 'Grote Vragen'. Experts als Frank Vandenbroucke, Elizabeth (Liz) Bucar, Judith Pollmann, Ad Meskens, Ann Dooms, Manuel Sintubin, Lieke Stelling en Mirela Altic komen aan bod.

[>> Naar de achtergrondinformatie lezingenreeks 'Grote Vragen'](#)

Wandel door het barokke Antwerpen met Rudi Mannaerts en De Loodsen vzw

Speciaal voor het festival ontwikkelde Rudi Mannaerts, kunsthistoricus en pastoor van Sint-Andries, een stadswandeling langs barokke herkenningspunten in de stad. De wandeling is online beschikbaar via de app van Gazet van Antwerpen. Toch liever een echte kaart in handen? Je kan een kaart ophalen in de toeristische infopunten van stad Antwerpen in het station Antwerpen-Centraal en in Het Steen, of op een van de festivallocaties in de binnenstad.

Ook De Loodsen vzw neemt je mee op pad. Ontdek de sociale influencers die de voorbije vijfhonderd jaar hebben geleefd in de universiteitsbuurt van Antwerpen. Wat gebeurt er vandaag achter de historische gevels? Meer informatie via de [website van vzw de Loodsen](#).

Feestelijke opening op 22 april met Tutti Fratelli

Naar aanleiding van de feestelijke opening van het festival zijn er op zaterdag 22 april verschillende gratis activiteiten op en rond het Hendrik Conscienceplein, het kloppende barokke hart van het festival. Om 11.00 uur kan je in de Leeszaal van de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience terecht voor een live opname van de podcast *Barokke Influencers*. Hoe zouden de influencers van de 17de eeuw naar het heden kijken? En hoe kijken influencers vandaag naar die bijzondere eeuw en naar de artistieke erfenis die onderwerp is van het festival? Gastvrouw Anke Verschuere gaat samen met prominente gasten op zoek naar antwoorden.

Vanaf 13.45 uur laat Tutti Fratelli de Sint-Carolus Borromeuskerk en het Conscienceplein daveren en zinderen van contentement. Luidkeels, recht voor de raap, en recht uit het hart bezingen ze de barok, het volk en de stad.

Barokke Influencers is mede mogelijk gemaakt door de financiële steun van Toerisme Vlaanderen, de Vlaamse Overheid, stad Antwerpen en KBC en Port of Antwerp-Bruges. Meer informatie op www.barokkeinfluencers.be.

Barokke Influencers is ook te volgen op [Facebook](#), [Instagram](#), [Spotify](#) en [LinkedIn](#).

NIET VOOR PUBLICATIE:

Heeft u vragen over het festival en/of wenst u een interview aan te vragen met de intendant, een van de organisatoren of curatoren: neem contact op met Ellen Van Tichelt (ellen.vantichelt@barokkeinfluencers.be / +32 474 69 13 70).